

[Socialministeren]

betydning, og hvor der derfor også skal være forsøgt andre og mindre indgribende hjælpemuligheder.

På den anden side er det næppe realistisk, når vi samtidig ønsker at beskytte børn mod alvorlige overgreb eller trusler mod deres udvikling, at forestille sig, at anbringelser uden samtykke helt vil kunne undgås. Vi må således ikke glemme, at det ofte er i denne gruppe, der ligger alvorlige misbrugsproblemer, alkohol eller narkotika, hos forældrene bag beslutning om anbringelse, og hvor forældrene vel at mærke ikke har kunnet eller villet bringe misbruget under kontrol.

Det er imidlertid vigtigt, at de tvangsmæssige foranstaltninger ikke kommer til at spærre for de mange andre initiativer, der tages med hensyn til hjælp til familierne. Når debatten særlig fokuserer på barnets retsstilling, skal vi være opmærksom på de områder, hvor barnet allerede har rettigheder.

Som eksempel kan nævnes: Barnet har i dag en adgang til at udtale sig over for udvalget efter bistandslovens § 125 i sager om anbringelse uden samtykke. Loven har ingen aldersgrænse, men det tillægges i praksis vægt, at barnet er fyldt 12 år. Dette fremgår af Socialministeriets cirkulære af 21. maj 1982. Henstillinger og pålæg efter bistandslovens § 33 skal så vidt muligt meddeles i forståelse med barnet og med hjemmet. Ifølge bistandslovens § 65, stk. 6, har barnet en selvstændig status, når det er fyldt 12 år, i forbindelse med flytning fra en privat familiepleje, hvor det sociale udvalg ikke har medvirket ved anbringelsen. Netop barnets rettigheder vil blive behandlet i det føromtalte udvalg, som professor Jørgen Graversen er formand for.

Det vil imidlertid altid være en afvejning af en række hensyn til barnet på den ene side og forældrene på den anden. Desuden skal vi også være opmærksom på, at børn netop skal have lov til at være børn. Det betyder også, at de voksne skal træffe beslutninger vedrørende børnene og tage ansvaret for de beslutninger, som de træffer for barnet. Der ligger også en beskyttelse i, at barnet ikke selv skal træffe en beslutning om, hvor det f.eks. gerne vil bo.

Det er i det hele taget vigtigt, at det ikke bliver barnet, der bliver bærer af familiens problemer, og at barnet ikke så at sige får skylden, når familien ikke magter den daglige tilværelse.

Derfor er det vigtigt, at børn har steder, hvor de kan henvende sig for at få råd og vejledning, hvis det brænder på. Sådanne rådgivninger for børn er etableret i flere kommuner og amter allerede og findes også i privat regi.

Med denne redegørelse har jeg gerne villet belyse mangfoldigheden af de initiativer vedrørende børn og deres familier, som for øjeblikket er i gang over hele landet. Jeg har stor tiltro til, at kommunerne også i fremtiden vil samarbejde med amtskommuner og vil videreudvikle de nye tilbud. Der vil fortsat via Socialministeriets udviklingsmidler kunne gives støtte til denne form for udvikling, og jeg mener derfor ikke, at tiden i øjeblikket er inde til at tage initiativer til ændring af lovgivningen, også fordi jeg gerne vil have færdiggjort det igangværende udvalgsarbejde.

*Forhandling***Qvist Jørgensen (S):**

I den senere tid har vi set en mængde rapporter og statistiske materialer, der har givet os oplysninger om et stadig stigende antal anbringelser uden for eget hjem, anbringelser, der enten kan være egentlig og formel tvangsfjernelse, eller anbringelse, der ikke formelt er tvangsmæssig, men hvor man nok kan sætte spørgsmålstegn ved graden af frivillighed, og endelig de fleste anbringelser, hvor der er tale om en frivillighed og enighed om nødvendigheden af foranstaltningen.

Disse forskellige tal har givet anledning til megen debat og mange skrivelser, fordi en del tal er blevet brugt og misbrugt på en måde, der formentlig ikke er belæg for. Socialministeren har netop også illustreret, hvilke forskelligheder der kan være i tallene. Derfor synes vi, det er udmærket, at vi kan få lejlighed til at få nogle af de værste misforståelser ryddet af vejen og forhåbentlig også enes om nogle strategier og nogle beslutninger, der kan lede frem til, at vi får anbringelsestallene ned.

Socialdemokratiet mener, at anbringelsestallene er lavest i de kommuner, hvor der er etableret et godt, fordomsfrit samarbejde mellem offentlige myndigheder, forældrene og børnene selv, og hvor man er indstillet på at sætte ressourcer ind i god tid. Det ser klart ud til, at denne opfattelse er i fin overensstemmelse med de tolkninger, som forskningsleder Per Schultz